

รายละเอียดของวารสาร

ชื่อวารสาร : วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Journal Name : JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ชื่อบรรณาธิการ : รศ.ดร.วารี ราชศรี

ชื่อย่อของวารสาร : สพม.

Abbreviation Name:

ISSN : 2586-9493

E-ISSN : 2697-4967

ที่อยู่สำหรับการติดต่อ : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 80 ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

เจ้าของ : หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม / Social Sciences for Local Development Program Faculty of Humanities and Social Sciences Rajabhat Maha Sarakham University

จำนวนฉบับต่อปี : 4

Email : sanowa_cmu@hotmail.com

Website : <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/index>

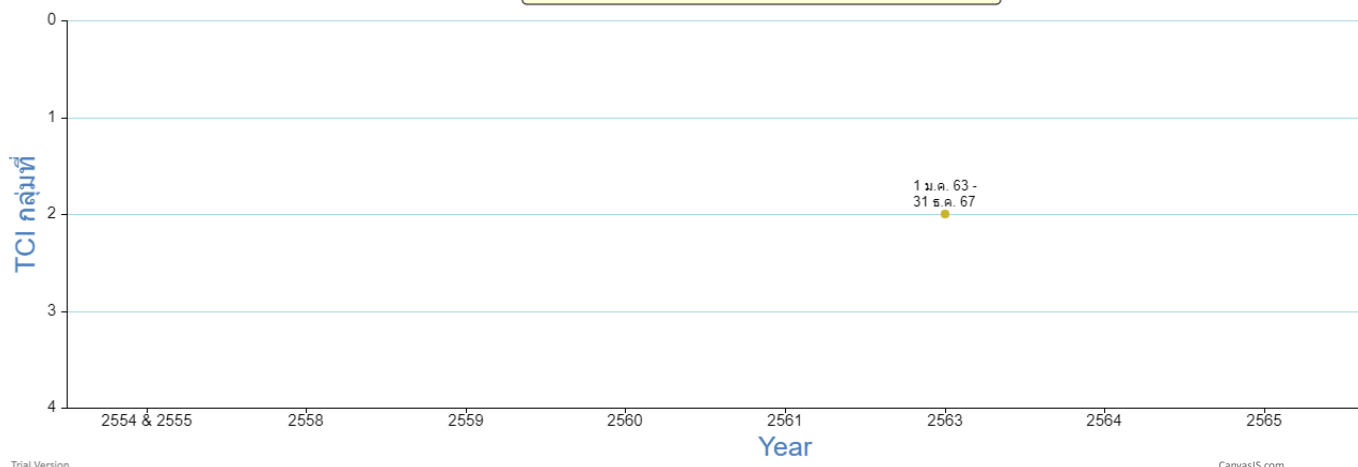
TCI กลุ่มที่ : 2

สาขาหลักของวารสาร : Social Sciences

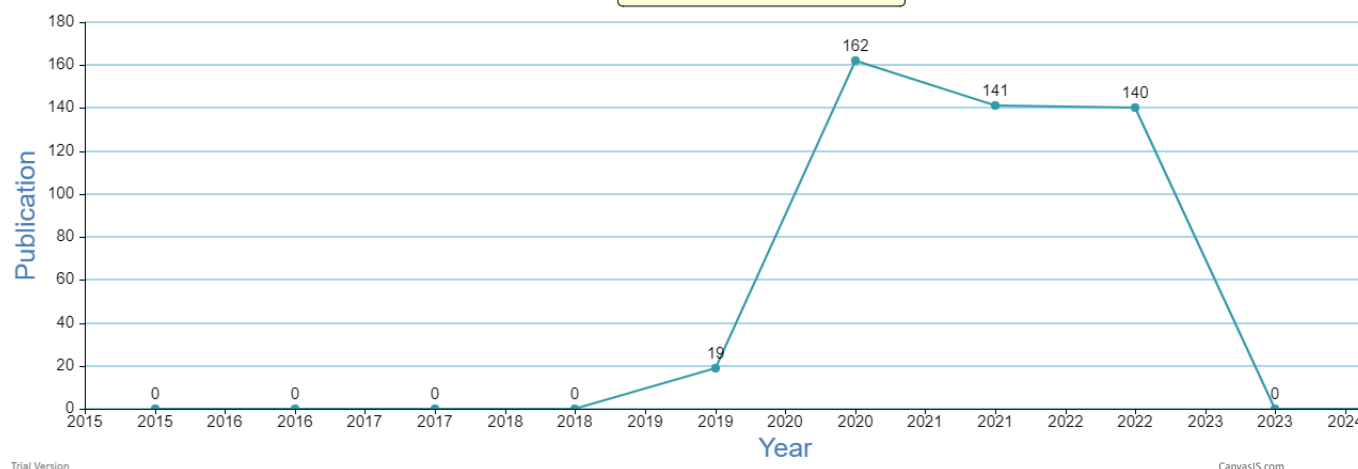
สาขาย่อยของวารสาร : Arts and Humanities / Psychology / Social Sciences

หมายเหตุ :

กลุ่มของวารสารในฐานข้อมูล TCI

Publication 10 Years

[Home](#) / [Archives](#) /

Vol. 8 No. 1 (2024): JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Vol. 8 No. 1 (2024): JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY This issue is the 8th annual issue, No.1 January-March 2024. the content of this article is with the scope of social sciences includes general social sciences, law, political science, public administration, humanities (music, dance, art), linguistics, education, business administration, development, religion, philosophy and other interdisciplinary areas for local development. The nature of the articles is divided into 2 types: research articles and academic articles which the journal in this issue There are writers who are interested Submit an article to the system to obtain a large number of publications but the articles that have been selected from the peer review Until getting quality articles, there are only 35 articles, including 34 articles from authors outside the university and 1 article within the university. It is divided into 35 research articles

Finally, I sincerely hope that the Journal of Social Science for Local Rajabhat Mahasarakham University, 8th annual issue, No.1 January-March 2024, will be useful and valuable academically to the community, local society, the nation, as well as thank you for the honorable person (Peer Review), the editorial team both inside and outside the university. Board of Directors of all relevant persons and all the authors came here on this occasion. Let's meet again in the journal next issue.

Published: 2024-02-18

Editorial

The Theoretical Analysis on Roles of Fort Pho Khun Pameung's Sufficiency Economy Learning Center in The Substantial Well-Being Enhancing in Petchabun Communities using the Concept of Contemporary Security and Transformational Leadership

Pixitthikun Kaew-ngam

112-121

Measures to Solve the Problem of Opening a Bank Account for others to use in Committing an Offense (Horse Account): Case Study Sakhon Nakorn Province

Thipaporn Klawklong

122-132

Guidelines For Fanaging Natural Disasters in Community Areas Ekom Village Terd Thai Sub - District Thung Khao Luang District Roi Et Province

Pailin Thinkhamcherd

133-145

Legal Measures for Children or Juveniles who Commit Serious Crime

Parkpoom Piyatrapoom

146-158

Creative Performing arts of the Luk Thung Mo Lam: Concept format and Guidelines Show Production to Eradicate Poverty in the Coronavirus -19

Katawut Mapong

159-168

The Development of Mind Maps Learning on Natural Disasters and Impacts of Environmental Changes in Europe and Africa Among of Mathayom 2 Students

Chananchita Boonjeem

169-178

Development of Grade 9 Students' English Reading Comprehension Achievement Through the Use of Reciprocal Teaching and Gamification

Piyatida Meechaka

179-188

0:00 / 0:22

Approved by TCI during 2020 - 2024

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2567

Vol.8, No.1 January-March 2024

ISSN: 2586-9493 (ISSN: 2697-4967 Online)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรับตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานบทความที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อรับตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานบทความ 2 ประเภท ได้แก่ บทความวิจัย บทความวิชาการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านองค์ความรู้ ความคิด แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจน เทคนิคการวิจัยใหม่ ๆ ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ

กำหนดการของวารสาร

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยลักษณะของผลงานที่รับการตีพิมพ์มีอยู่ 3 ประเภท คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์ โดยมีกำหนดการออกเล่มวารสารเป็นรายไตรมาสปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม

ฉบับที่ 2 ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน

ฉบับที่ 3 ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน

ฉบับที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม

ขอบข่ายของวารสาร

1. เป็นผลงานบทความที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

2. เป็นผลงานบทความตามกำหนดประเภท โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ บทความวิจัย และบทความวิชาการ โดยจะต้องเขียนผลงานบทความแต่ละประเภทตามแบบฟอร์มของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่กำหนดให้เท่านั้น เช่น มีชื่อและที่อยู่ผู้พิมพ์ฉบับถ้วน, มีบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ, มีเอกสารอ้างอิงเป็นรูปแบบเดียวกัน คือ โดยใช้ระบบการอ้างอิง APA เป็นต้น

3. เป็นผลงานบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ในวารสารอื่นใดมาก่อน หากผู้พิมพ์นำผลงานที่เคยตีพิมพ์ในวารสารอื่นใด มาขอตีพิมพ์เผยแพร่ซ้ำอีก ทางวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะมีมาตรการลงโทษเด็ดขาด คือ การยกเลิกบทความนั้น และตัดสิทธิไม่รับตีพิมพ์ผลงานบทความผู้พิมพ์ท่านนั้นตลอดไป

4. เป็นผลงานบทความ ที่จะต้องส่งผ่านเข้าลิ้งค์ระบบไทโจ (thaijo) วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions> เท่านั้น

5. เป็นผลงานบทความที่จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ไม่น้อยกว่า 2 คน ตามที่กองบรรณาธิการคัดสรรตามสาขาวิชา หรือมีความเชี่ยวชาญ หรือมีขอบข่ายสาขาความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเจ้าของผลงานบทความหรือผู้พิมพ์ เป็นแบบ **Double blinded** คือ มีการปกปิดชื่อเจ้าของบทความแก่ผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าของผลงานบทความไม่ทราบชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิ

6. หากผลงานบทความใด ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) เจ้าของผลงานบทความ หรือผู้พิมพ์ จะต้องแก้ไขผลงานบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ให้แล้วเสร็จ และจะต้องส่งผลงานบทความฉบับแก้ไขสมบูรณ์ (Revise) ผ่านกลับเข้าลิ้งค์ระบบไทโจ (thaijo) วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions> เท่านั้น

7. และเมื่อผู้พิมพ์ส่งผลงานบทความแก้ไขสมบูรณ์เข้าระบบฯ แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะทำการกลั่นกรองตรวจสอบความถูกต้องของผลงานบทความ เพื่อความครบถ้วนอีกครั้ง ถ้าครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ทางวารสารฯ ก็จะตอบรับการตีพิมพ์บทความ แต่ถ้าไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทางวารสารฯ จะตอบกลับ/ตีกลับบทความในระบบฯ ให้ผู้พิมพ์แก้ไขปรับปรุงผลงานบทความจนกว่าจะมีความครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

8. ผลงานบทความ จะมีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์เผยแพร่ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ผลงานบทความฉบับภาษาไทย บทความละ 3,500 บาท และ 2) บทความฉบับภาษาอังกฤษ บทความละ 4,000 บาท โดยทางวารสารจะเก็บค่าใช้จ่ายก็ต่อเมื่อผลงานบทความนั้นๆ ผ่านการตรวจสอบค่าความซ้ำซ้อนโดยระบบไทโจ (copycatch) ซึ่งจะต้องไม่เกิน 10% แล้วเท่านั้น (ทางวารสารจะแจ้งผลให้ท่านทราบผ่าน 2 ช่องทาง คือ ทางระบบฯ และทางอีเมล (จะไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ประกาศไว้นี้ ทุกกรณี)

9. ผู้ส่งผลงานบทความหรือผู้นิพนธ์ ต้องปฏิบัติตามระเบียบของวารสารอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะถ้าผลงานบทความใด ยังไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) และไม่แก้ไขผลงานบทความตามข้อเสนอแนะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ วารสารขอสงวนสิทธิ์ไม่ออกหนังสือตอบรับให้ในทุกกรณี

คำแนะนำสำหรับผู้ส่งบทความ (ผู้นิพนธ์)

1. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ จะต้องศึกษากระบวนการระเบียบ ขั้นตอน ข้อกำหนดของวารสารสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามที่วารสารได้กำหนดไว้ โดยกระบวนการจะเป็นแบบ การจัดการแบบออนไลน์ในเว็บไซต์ของระบบไทโจ (thaijo) ชื่อวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเท่านั้น <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions>

2. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ ต้องทำตามฟอร์มรูปแบบ (Format) ของวารสารที่กำหนดให้ไว้เท่านั้น

3. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ ต้องตรวจสอบดูว่าบทความที่ส่งมาต้องมีขอบข่ายเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ได้แก่ สังคมศาสตร์ทั่วไป, นิติศาสตร์, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, มนุษยศาสตร์ (ดนตรี, นาฏศิลป์, ศิลปะ), ภาษาศาสตร์, การศึกษา, การบริหารธุรกิจ, การพัฒนา, ศาสนา ปรัชญา และรวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

4. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ ต้องตรวจสอบดูว่าบทความที่ส่งมาต้องจัดอยู่ใน 2 ประเภทนี้ ได้แก่ บทความวิจัยและบทความวิชาการ

5. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ จะต้องชำระค่าธรรมเนียมส่งบทความฉบับภาษาไทย จำนวน 3,500 บาท และบทความฉบับภาษาอังกฤษ บทความละ 4,000 บาท หลังจากบทความของผู้นิพนธ์ผ่านการตรวจสอบค่าความซ้ำซ้อนโดยระบบไทโจ (copycatch) ซึ่งจะต้องไม่เกิน 10% แล้วเท่านั้น

6. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อกำหนดและคำแนะนำของวารสารอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะ ถ้าบทความใดยังไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) และไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ วารสารขอสงวนสิทธิ์ไม่ออกหนังสือตอบรับในทุกกรณี

จริยธรรมในการตีพิมพ์ (Publication Ethics)

1. บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ (Duties of Editors)

1.1 บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบบทความทุกฉบับที่ส่งมาเพื่อขอตีพิมพ์ ว่ามีการส่งบทความเป็นไปตามกระบวนการตามขั้นตอนที่วารสารได้กำหนดไว้

1.2 บรรณาธิการมีหน้าที่กลั่นกรองบทความทุกฉบับให้เรียบร้อยเหมาะสมตามรูปแบบองค์ประกอบหรือเป็นไปตามระเบียบสาขาวิชาของวารสารที่กำหนดไว้

1.3 บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบและกลั่นกรองทุกบทความที่ส่งมาเพื่อขอตีพิมพ์ ว่าต้องไม่เคยหรือ

ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใด ๆ มาก่อน

1.4 หากบรรณาธิการตรวจและกลั่นกรองพบว่าบทความนั้น ๆ เคยหรือได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใด ๆ มาก่อนแล้ว บรรณาธิการจะติดต่อผู้นิพนธ์เพื่อขอคำชี้แจงว่าใช่หรือไม่อย่างไร ถ้าพบว่าใช้บรรณาธิการจะขอยุติกระบวนการแล้วแจ้งผลการปฏิเสธนำส่งกลับไปยังผู้นิพนธ์ทันที

1.5 บรรณาธิการมีหน้าที่กลั่นกรองคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความนั้น ๆ ให้ตรงตามคุณสมบัติหรือตามความเชี่ยวชาญของศาสตร์สาขาวิชานั้น

1.6 บรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์ ผู้ประเมินบทความ และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในบทความนั้น ๆ

1.7 บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้นิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความนั้น ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผู้นิพนธ์กับผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความ

1.8 เมื่อได้รับผลประโยชน์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความนั้น ๆ แล้ว บรรณาธิการจะทำการตรวจสอบผลและส่งกลับไปยังผู้นิพนธ์เพื่อทำการแก้ไข (หากได้แก้ไข) แล้วส่งกลับมาตามระบบเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่อไป

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Duties of Reviewers)

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องพิจารณาบทความที่ปราศจากอคติส่วนตัว โดยจะต้องมีทัศนคติ แนวความคิด มุมมองที่เป็นกลางหรือต้องพิจารณาตามหลักทางวิชาการที่เป็นเหตุและผล

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและมีความรู้ ความเข้าใจ หรือความเชี่ยวชาญในการพิจารณาบทความเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องคำนึงถึงความสำคัญเกี่ยวกับเวลาหรือกรอบระยะเวลาในการประเมินบทความโดยใช้เวลาอย่างเหมาะสมไม่ควรใช้เวลานานจนเกินไป

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของวารสารที่กำหนดไว้

2.5 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการพิจารณาบทความให้บุคคลอื่นได้รับรู้

2.6 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยจะต้องไม่คัดลอกผลงานหรือนำเอาผลงานไปดัดแปลงเป็นผลงานของตนเอง

2.7 หากผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถพิจารณาหรือประเมินบทความนั้น ๆ ได้ ให้รีบติดต่อบรรณาธิการเพื่อขอส่งบทความกลับคืน โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นนั้น ๆ

3. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์ (Duties of Authors)

3.1 ผู้นิพนธ์ต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ และอื่น ๆ ของ

วารสารให้เข้าใจอย่างถูกต้องและทอ่งแท้

3.2 ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของบทความตนเองให้ดีกว่าก่อน ว่าได้เขียนบทความเป็นไปตามรูปแบบและองค์ประกอบที่วารสารกำหนดไว้หรือไม่

3.3 ผู้นิพนธ์ต้องส่งบทความผ่านหรือเข้าระบบแบบออนไลน์เท่านั้น

3.4 ผู้นิพนธ์ต้องมีจริยธรรม ในตนเอง โดยจะต้องไม่แอบอ้างนำเอาบทความหรือผลงานของบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับการอนุญาต มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่

3.5 ผู้นิพนธ์ต้องมีจรรยาบรรณในตนเอง โดยจะต้องไม่นำบทความหรือผลงานของตนที่เคยตีพิมพ์มาแล้วจากแหล่งอื่น มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่ซ้ำซ้อนอีก

3.6 ผู้นิพนธ์ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ระเบียบ ข้อบังคับที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.7 หากผู้นิพนธ์ได้รับทราบผลหรือรับรู้ถึงผลการประเมินแล้ว ถ้าผ่านการพิจารณาโดยมีเงื่อนไขให้แก้ไขบทความ ผู้นิพนธ์ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็วและต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างครบถ้วน

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราชศรี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์ (เลขาธิการบรรณาธิการ)

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย กองบรรณาธิการจากภายนอก 13 ท่าน และภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ดังนี้

กองบรรณาธิการ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรธริรัฐ	มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ไชยเสนา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เอ็มอัมธรรม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. รองศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราชศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อัตไพบูลย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอริ ยี่หะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิยุทธ์ จำรัสพันธุ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิราชย์ นันทันต์	มหาวิทยาลัยนครพนม
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
15. ดร.สุธีศักดิ์ ฝอดสูงเนิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการตรวจพิสูจน์อักษร ตรวจรูปแบบ และตรวจการอ้างอิง

อาจารย์พิชญ์ทิพา สุวรรณศรี

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทความวิจัย

การวิเคราะห์เชิงทฤษฎีว่าด้วยบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ค่ายพ่อขุน 112-121

ผาเมือง ในการสรสรสร้างแนวทางของความสขอย่างป็นรูปธรรมแก่ชุมชนในเพชรบูรณ์

ด้วยมโนทัศน์ ความมั่นคงร่วมสมัย และผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม

The Theoretical Analysis on Roles of Fort Pho Khun Pameung's Sufficiency

Economy Learning Center in The Substantial Well-Being Enhancing in

Petchabun Communities using the Concept of Contemporary Security and

Transformational Leadership

พิสิษฐกุล แก้วงาม

Pixitthikun Kaew-ngam

มาตรการในการแก้ไขปัญหการรับเปิดบัญชีธนาคารเพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการกระทำความผิด 122-132

(บัญชีม้า) : กรณีศึกษาจังหวัดสกลนคร

Measures to Solve the Problem of Opening a Bank Account for others to use in

Committing an Offense (Horse Account): Case Study Sakhon Nakorn Province

ทิพาพร แคล้วคล่อง

Thipaporn Klawklong

แนวทางการจัดการภัยพิบัติภัยทางธรรมชาติในพื้นที่ชุมชนบ้านอีโก้ม ตำบลเทอดไทย 133-145

อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

Guidelines For Fanaging Natural Disasters in Community Areas Ekom Village

Terd Thai Sub - District Thung Khao Luang District Roi Et Province

ไพลิน ถินคำเชิด¹, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์², ริยา เด็ดขาด³, วรฉัตร วรวิวรรณ⁴, พิมลศักดิ์ นิลผาย⁵ และอภินันท์ ทะสุนทร⁶

Pailin Thinkhamcherd¹, Pongsawut Rachjun², Riya Dedkhat³, Warachut Wariwun⁴, Phimolsuk Nilphai⁵

and Apinan Thasunthron⁶

มาตรการทางกฎหมายสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง 146-158

Legal Measures for Children or Juveniles who Commit Serious Crime

ภาคภูมิ ปิยะตระภูมิ^{1*} และวรรณวิภา เมืองถ้ำ²

Parkpoom Piyatrapoom^{1*} and Wanwipa Muangtham²

การวิเคราะห์เชิงทฤษฎีว่าด้วยบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ค่ายพ่อขุนผาเมือง ในการสรรสร้างแนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมแก่ชุมชนในเพชรบูรณ์
ด้วยมโนทัศน์ ความมั่นคงร่วมสมัย และผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม

The Theoretical Analysis on Roles of Fort Pho Khun Pameung's Sufficiency Economy
Learning Center in The Substantial Well-Being Enhancing in Petchabun Communities using
the Concept of Contemporary Security and Transformational Leadership

พิสิษฐกุล แก้วงาม

Pixitthikun Kaew-ngam

อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Lecturer from the Faculty of Humanities and Social Sciences Phetchabun Rajabhat University

Corresponding Author Email: pixitthikun.kae@pcru.ac.th

Received: 14 September 2023

Revised: 5 October 2023

Accepted: 9 October 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้การสรรสร้างแนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเป็นรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 5 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารและแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ค่ายพ่อขุนผาเมือง ดำเนินงานบนมโนทัศน์ทางการทหารที่เปลี่ยนจากความมั่นคงที่เป็นเรื่องการทหารและการพัฒนากองทัพให้กลายเป็นความมั่นคงของมนุษย์ หรือความมั่นคงร่วมสมัย อีกทั้งศูนย์ยังมีนโยบายสอดคล้องกับมโนทัศน์ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม ตั้งแต่กระบวนการน้อมนำศาสตร์ของพระราชามาใช้ มีแผนการขับเคลื่อน มีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ มีวิทยากรหลักที่พัฒนาความรู้อยู่เสมอ มีการประสานความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นในการร่วมพัฒนา และได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากกองทัพ รวมถึงผู้บังคับบัญชาที่เล็งเห็นความสำคัญ ทำให้การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติจริงและสามารถเป็นต้นแบบให้กับประชาชน สร้างผลกระทบต่อประชาชน และส่งผ่านองค์ความรู้ต่อไปได้

คำสำคัญ: โครงการทหารพันธุ์ดี, ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม, ความมั่นคงร่วมสมัย

Abstract

This research consists purposes were to contributing a Knowledge Management on the enhancing an actual happiness by applying the Sufficiency Economy Philosophy at Fort Pho Khun Pameung's Sufficiency Economy Learning Center is a Qualitative Research There are research tools, including interviews, with a target group of 5 people selected through purposive sampling. Then use the information gathered from documents and interviews content analysis. The results found that Fort Pho Khun Pameung's Sufficiency Economy Learning Center's activities was influenced by the shifting of the military's paradigm on security: from the development of combatants and armies to the human's security or, in the other word, contemporary security. Moreover, the Center's activities also has a policy implementation following the concept of transformational leadership:

adopting the His Majesty philosophy; procedure planning, course and training conducting, up-to-date training for trainers, coordinating and cooperating from other sectors; and budget supporting from the Army. Especially, the recognition of the Circle Commanders encourage the successfully application of the Sufficiency Economy Philosophy into the actual practice and become as a role model for the people, create an impact on the people, and can pass on knowledge to furthers.

Keywords: SMART Soldiers Strong ARMY Project, Transformational Leadership, Contemporary Security

บทนำ

ในช่วงหลังสงครามเย็นกองทัพไทยค่อยๆเปลี่ยนบทบาทจากตัวแทนของการปราบปรามมาเป็นตัวแทนแห่งความเปลี่ยนแปลง (change agent) ไปสู่ความเป็นสมัยใหม่แบบตะวันตก (Bernstein, 1971) บทบาทหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือการมีส่วนร่วมในโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทั้งทางตรงและทางอ้อม เชื่อมโยงระหว่างประชาชนในพื้นที่กับแหล่งวิชาการที่จะไปสนับสนุนงานพัฒนา ทั้งด้านการเป็นผู้นำการพัฒนา การเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนา จัดตั้งกลุ่มการพัฒนา และส่งเสริมการพัฒนา ขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นที่ ทหารจึงต้องมีการเตรียมพร้อมจิตใจในตัวกำลังพลที่จะเข้าไปปฏิบัติการพัฒนา สอนให้ประชาชนได้มีความรู้เรื่องประชาธิปไตยประสานงานเพื่อตั้งเอาบริการของรัฐที่มีอยู่ลงไปถึงมือประชาชน โดยมีเป้าหมายคือทำงานใกล้ชิดกับประชาชนและเพื่อการพัฒนาคนมิใช่การพัฒนาทางด้านวัตถุ และเน้นให้นักพัฒนาของ กองทัพทุกคนเข้าทำงานด้วยความประหยัด (จารุภัทร เรื่องสุวรรณ, 2538)

จากการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชดำริที่จะทรงมีเมล็ดพันธุ์พืชสะสมสำรองไว้ในยามที่ประเทศชาติบ้านเมืองประสบปัญหาขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนา จัดตั้งโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์สะสมสำรองไว้ ในขณะเดียวกันก็ปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืช โดยเริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2552 ณ ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ในชื่อโครงการนี้ว่า “ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ” ต่อมาพ.ศ. 2554 มีการจัดตั้งศูนย์แห่งที่ 2 ณ จังหวัดสระบุรี และพ.ศ. 2555 จัดตั้งศูนย์แห่งที่ 3 ณ จังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ (มูลนิธิชัยพัฒนา, มปท.) กระทั่งวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริกับพลโทวิจักขฐ์ สิริบรรสพ แม่ทัพภาคที่ 3 ในขณะนั้น (ปัจจุบันพลเอกวิจักขฐ์ สิริบรรสพ ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาพิเศษประจำสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา) ให้ดำเนินการจัดทำโครงการเดินตามรอยเท้าพ่อเกษตรอินทรีย์ในหน่วยทหารเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สืบเนื่องจากโครงการดังกล่าวปัจจุบันกองทัพภาคที่ 3 มีการบูรณาการองค์ความรู้และความร่วมมือเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้เป็นต้นแบบการเกษตรทฤษฎีใหม่ให้หน่วยทหาร กำลังพลและครอบครัว รวมถึงผู้ที่เข้ามาบำบัดยาเสพติดในหน่วยทหารโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ได้มาเรียนรู้ พัฒนาเป็นอาชีพเสริม ศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชื่อว่า “ชีวิตที่พอเพียงนั้นคือชีวิตที่มีความสุข (Substantial Well-Being)” กองทัพภาคที่ 3 ถือเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ ตั้งอยู่ที่กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 104 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ปัจจุบัน แนวคิดการดำเนินการดังกล่าวกระจายอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2565)

ค่ายพ่อขุนผาเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์มีการแบ่งส่วนการบริหารเป็น 2 ส่วนคือ กองพลทหารม้าที่ 1 และมณฑลทหารบกที่ 36 โดยกองพลทหารม้าที่ 1 ได้ดำเนินโครงการทหารพันธุ์ดีในพื้นที่ด้านต้นตอเฉียงใต้ของค่ายพ่อขุนผาเมือง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จึงมีการขยายการดำเนินงานขึ้นในส่วนของมณฑลทหารบกที่ 36 ได้ ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ และ

ขยายผลในโครงการทหารพันธุ์ดี ตั้งแต่พ.ศ. 2563 โดยปรับปรุงพื้นที่ การจัดสร้างบ่อเลี้ยงกบ และบ่อเลี้ยงปลาตก การจัดสร้างซุ้มร้านค้าจำหน่ายผลผลิตราคาถูกและการจัดเตรียมพันธุ์กล้าไม้ รวมทั้งการบำรุงรักษาพันธุ์ไม้ ปลุกทดแทนส่วนที่เสียหายและปลูกเพิ่มเติมในพื้นที่ว่าง นอกจากนี้ ยังมีการเตรียมพื้นที่สำหรับโครงการเลี้ยงไก่บ้าน และไก่พันธุ์ไข่ ปัจจุบันมีพื้นที่ทั้งหมด 27 ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่ด้านตะวันตกเฉียงเหนือของค่ายพ่อบุณผาเมือง

พื้นที่โครงการทหารพันธุ์ดีฯ ทิศเหนือติดกับหมู่บ้านสะเดียง ซอยวัดสังกัจจาราม ทิศใต้และทิศตะวันออก ติดกับบ้านพักข้าราชการทหารมณฑลทหารบกที่ 36 ทิศตะวันตกติดกับบ่อน้ำขนาด 225,000 ลูกบาศก์เมตร พื้นที่ดำเนินงานของโครงการฯ แบ่งเป็น 3 พื้นที่ ประกอบด้วย พื้นที่ที่ 1 เป็นพื้นที่โครงการทหารพันธุ์ดีหลัก เนื้อที่จำนวน 17 ไร่เศษ รับผิดชอบโดยกองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ 36 พื้นที่ที่ 2 เป็นพื้นที่แปลงปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เนื้อที่จำนวน 5 ไร่เศษ รับผิดชอบโดยกองร้อยมณฑลทหารบกที่ 36 และพื้นที่ที่ 3 เป็นพื้นที่ทำนา เนื้อที่จำนวน 5 ไร่ รับผิดชอบโดยหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 36 แต่เดิมพื้นที่แห่งนี้เป็นที่ว่างเปล่าของหน่วย ที่เคยทำโครงการปลูกหม่อนสำหรับเลี้ยงไหม และได้มีการปรับสภาพมาเป็นศูนย์การเรียนรู้ของหน่วย ต่อมาได้ดำเนินการเป็นโครงการทหารพันธุ์ดีฯ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2562 เป็นต้นมา และเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2562 พลเอกวิจิตร ลิบริรักษ์ พิธีกรพิเศษประจำมูลนิธิชัยพัฒนา และคณะได้เดินทางมาตรวจเยี่ยม พร้อมทั้งให้คำแนะนำ คณะทำงานของศูนย์ฯ จึงประสานให้กองพันทหารช่างที่ 8 กองพลทหารม้าที่ 1 ปรับปรุงพื้นที่วางระบบน้ำ เตรียมพื้นที่การเกษตร จากนั้นศูนย์ฯ ได้ขอรับการสนับสนุนกิ่งพันธุ์ไม้ผลพระราชทานจากมูลนิธิชัยพัฒนา ในเดือนธันวาคม 2562 ศูนย์ฯ ได้จัดกำลังพล จำนวน 6 นาย เข้ารับการฝึกอบรม ณ ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ เดือน มกราคม - ธันวาคม 2563 จึงได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ศูนย์ฯ เพื่อเป็นแปลงปลูกพืชผักตามฤดูกาล พร้อมทั้งได้ติดตั้งระบบน้ำเพิ่มเติม และประสานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเพชรบูรณ์ มาสำรวจเพื่อติดตั้งระบบไฟฟ้า ในพื้นที่โครงการฯ ประสานขอรับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ จากบริษัทน้ำตาลมิตรผลจำกัด เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงดิน ทดลองปลูกพืชผักระยะสั้น ดำเนินการจัดสร้างบ่อเลี้ยงกบ บ่อเลี้ยงปลาตก และสร้างซุ้มร้านค้าเพื่อจำหน่ายผลผลิตของโครงการฯ ในราคาถูกให้กับกำลังพลและครอบครัว รวมทั้งมีการปลูกผักตามฤดูกาล และเรียนเชิญอาจารย์ ไพรัตน์ ตะใบ เครือข่ายกสิกรรมธรรมชาติ อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นที่ปรึกษาโครงการทหารพันธุ์ดีฯ ค่ายพ่อบุณผาเมือง กองพลทหารม้าที่ 1 มาเป็นที่ปรึกษาของศูนย์ฯ ต้นปี พ.ศ. 2564 ศูนย์ฯ ได้มีการขยายผลโดยริเริ่มการฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่พลทหารกองประจำการ ก่อนปลดประจำการ โดยแบ่งเป็นสถานประกอบการ 3 สถานี ได้แก่ สถานีที่ 1 การเพาะกล้าไม้และวิธีการขยายพันธุ์พืช สถานีที่ 2 การเตรียมดินปลูก และการปลูก และสถานีที่ 3 การทำปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ

ปัจจุบัน การดำเนินการของศูนย์ฯ รู้จักกันในชื่อโครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ 36 มีการดำเนินการเป็นศูนย์เรียนรู้การปลูกพืชผักสวนครัวระยะสั้น จำนวน 22 แปลง เพื่อจำหน่ายให้กับโรงประกอบเลี้ยงของหน่วย และจำหน่ายให้กับกำลังพลและครอบครัว ในราคาถูก ปลูกกะหล่ำดอกถั่วยวงสระปทุม เพื่อใช้สำหรับไปแปรรูปเป็นผักดองสูตรพระราชทาน เพื่อประมวลเป็นรายได้สมทบทุนสภากาชาดไทยในงานกาชาดก่อสร้างอาคารเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน จากการดำเนินการที่ผ่านมา มีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 3,000 – 3,500 บาท (รังสรรค์ ชูจิตร, 2566)

ดังนั้น เห็นได้ว่าการดำเนินการของโครงการทหารพันธุ์ดีฯ ของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ค่ายพ่อบุณผาเมือง มีการพัฒนาการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับบทบาทของทหารในฐานะผู้นำในการพัฒนาและบทบาทของทหารในฐานะผู้รักษาความมั่นคงร่วมสมัยในปัจจุบัน การจัดการความรู้และการ ส่งเคราะห์ตัวแบบการพัฒนาของโครงการทหารพันธุ์ดีของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ค่ายพ่อบุณผาเมืองจึงจะเป็นการสร้างตัวแบบที่ดีของผู้นำในการสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมแก่ชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการความรู้การสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเป็นรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การบทวนวรรณกรรม

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ปรากฏในคู่มือทหารกับศาสตร์ของพระราชาในการพัฒนาด้วยความมั่นคงร่วมสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ความมั่นคงคือความสามารถของชาติในการปกป้องคุ้มครองคุณค่าภายในจากภัยคุกคามภายนอก ความมั่นคงจึงเป็นเรื่องการทหารและการพัฒนากองทัพ (Berkowitz & Bock, 1965; Cohen & Tuttle, 1972; Taylor, 1976) ในยุคสงครามเย็นความมั่นคงแห่งชาติ (National Security) ถูกอธิบายด้วยมโนทัศน์ 4s คือ รัฐ (State) ยุทธศาสตร์ (Strategy) การคิดวิเคราะห์แบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Analyses) และสถานภาพ (Status Quo) (William, 2008) การสิ้นสุดของสงครามเย็นทำให้ความมั่นคงค่อยๆ เคลื่อนเข้าสู่ เศรษฐกิจ และสังคม มากขึ้นสู่ความมั่นคงของมนุษย์โดยเน้นการปกป้องวิถีชีวิตจากภัยคุกคามต่าง ๆ (Snyder, 2008) ในส่วนของประเทศไทยมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งนอกจากจะเป็นมิติทางการเมือง (พื้นที่ชายแดน ความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน การบริหารจัดการอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ และการพัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านความมั่นคง) ยังปรากฏมิติทางสังคม (เสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย อย่างยั่งยืน เสริมสร้างความมั่นคงในมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธี (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2556; วิชุดา สาธิตพร, 2559). คู่มือทหารกับศาสตร์ของพระราชาในการพัฒนา (2562) จึงมีการนิยามยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยระบุเป้าหมายว่าเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทยและเป็นพื้นฐานของทางสายกลาง เป็นการใช้ความรู้ และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ที่มีสติปัญญาและความเพียรมีเป้าหมายนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง แนวคิดเรื่อง “3 ห่วง (ความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี) 2 เงื่อนไข (ความรู้ และคุณธรรม)” ถูกขยายความว่าจะนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนา 4 ด้าน คือ เศรษฐกิจที่พอเพียง สังคมที่เอื้อเฟื้อ ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย และนำไปสู่ผลกระทบต่อทั้งบุคลากรของกองทัพ และประชาชน ที่สำคัญ 3 ข้อ คือ คุณภาพ การตัดสินใจที่ดี และการพัฒนาอย่างสมดุล (ความพอเพียง)

ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม (Transformational Leadership) ทฤษฎีผู้นำในยุคโบราณเชื่อว่าการเป็นผู้นำเป็นเรื่องเรื่องทางสายเลือด (Trait Theories) ซึ่งเป็นสิ่งที่มิมาแต่กำเนิดและมีความเฉพาะตัว ผู้นำจึงหมายถึงเพียงผู้ที่เกิดในตระกูลของผู้นำ (Johns & Moser, 1989; Cawthon, 1996) แต่ปี ค.ศ. 1940 – 1960 ทฤษฎีผู้นำกลับเชื่อว่าพฤติกรรมของผู้นำและผู้ตามต่างมีอิทธิพลต่อกัน (Behavioral Theories) ดังนั้นหากผู้นำสนใจแต่ผลประโยชน์ของตนเอง ไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แน่นอนจะทำให้ผู้ตามมองผู้นำเป็นศัตรูผู้นำจึงต้องใช้การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีม มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง บางครั้งอาจให้อิสระกับผู้นำหรือผู้ตามเต็มที่ ซึ่งสิ่งนี้แม้จะทำให้ความสัมพันธ์ของผู้นำและผู้ตามเป็นไปอย่างราบรื่นทำให้เกิดปัญหาตามมาว่าการทำให้ผลสัมฤทธิ์ไม่มีความแน่นอนมากเกินไป (Van Seters & Field, 1990) ในช่วงทศวรรษที่ 90 – 2000 จึงมีการเสนอทฤษฎีผู้ตามสถานการณ์ (Situation Leadership) ขึ้น โดยเชื่อว่าสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ผู้นำต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง ซึ่งสามารถจำแนกผู้นำในยุคใหม่เป็น 2 แบบ คือ 1) ผู้นำที่แลกเปลี่ยนกับผู้ตาม (Transactional Leadership) ที่ใช้วิธีการทำให้ผู้ตามมองเห็นประโยชน์ร่วมกัน หรือมอบประโยชน์ให้ผู้ตาม เพื่อเป็นแรงผลักดันให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ผู้นำคาดหวังไว้ 2) ผู้นำแบบสร้างการเปลี่ยนแปลงหรือ ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม (Transformational Leadership) ที่ตระหนักถึงความต้องการของผู้ตาม พยายามกระตุ้น ผลักดัน และเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้ตาม เพื่อให้ผู้ตามสามารถส่งต่อการเปลี่ยนแนวคิดต่อ ๆ กันไป (Flynn, 2019)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย** ได้แก่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 5 คน ซึ่งทั้งหมดมาจากการเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด ประกอบด้วย 1) พลโทรังสรรค์ ชูจิตร นายทหารประจำสำนักปฏิบัติการกิจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด มณฑลทหารบกที่ 36 ช่วยราชการในตำแหน่งนายทหารรับผิดชอบ โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายพ่อขุนผาเมือง มณฑลทหารบกที่ 36 และ 2) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโครงการ จำนวน 4 คน

2. **เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ชนิดไร้โครงสร้าง (Unstructured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้กับการสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้างหรือไม่มีการสร้างข้อคำถามที่ต้องการจะเก็บข้อมูลไว้ก่อนหน้า โดยจัดทำไว้เพียงเป็นประเด็นคำถามอย่างคร่าว ๆ 3 ประเด็นคือ 1) การดำเนินงานของโครงการทหารพันธุ์ดีทั้งในภาพรวม และในพื้นที่มณฑลทหารบกที่ 36 เป็นอย่างไร และมีความเกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไรบ้าง 2) ผู้ปฏิบัติงานมองความสำเร็จของโครงการว่ามีมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด 3) ผู้ปฏิบัติงานมองการดำเนินงานของศูนย์มีผลกระทบต่อประชาชนในเรื่องการส่งผ่านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะแนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมแก่ชุมชนอย่างไร

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกอย่างยืดหยุ่นแตกต่างกัน แต่ทุกคำถามก็ยังคงจะต้องอยู่ภายใต้ประเด็นเดียวกันทั้ง 3 ประเด็นข้างต้น ผู้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ทำหน้าที่จดบันทึกคำตอบทั้งหมดของผู้ถูกสัมภาษณ์และใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่อนำมาวิเคราะห์ และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เอกสาร ได้แก่ บทความ เอกสารที่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีผู้นำในการพัฒนา และความมั่นคงร่วมสมัย รวมถึงคู่มือทหารกับศาสตร์ของพระราชาในการพัฒนาซึ่งเป็นคู่มือการดำเนินการหลักของกองทัพบกในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดย 1) วิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏ (Manifest Content) เป็นสำคัญเพื่อตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) 2) การวิเคราะห์บทสัมภาษณ์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล คือ การจำแนกข้อมูลเป็นชนิด ขั้นตอนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Typologies) จัดระบบข้อมูลโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น เพื่อสร้างการวิเคราะห์ระบบ (Taxonomy Analysis) มุ่งเน้นแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำให้สัมภาษณ์กับโน้ตค้นสำคัญของการวิจัย (สฤงค์ จันทวานิช, 2540)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีด้วยบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงค่ายพ่อขุนผาเมืองในการสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมแก่ชุมชนในเพชรบูรณ์ ด้วยมโนทัศน์ ความมั่นคงร่วมสมัย และ ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

การศึกษาการจัดการความรู้การสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเป็นรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้การสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเป็นรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

1. การจัดการความรู้การสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเป็นรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินงานของศูนย์ฯ มีทั้งการสื่อสารทฤษฎีทั้งในรูปแบบป้ายความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งปรากฏอยู่ทั่วศูนย์ ทั้งในส่วนพื้นที่จัดอบรม พื้นที่สาธิต รวมทั้งบุคลากรของศูนย์ฯ ที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรจะมีการสอดแทรกคำอธิบายเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกๆ ส่วนของการบรรยาย และการสาธิตที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนชั้นปฏิบัติ ประกอบด้วย กิจกรรมเผยแพร่การเรียนรู้เกี่ยวกับศาสตร์ของพระราชาในด้านต่าง ๆ ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานิการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงาน 23 ข้อ กิจกรรมเผยแพร่การบริหารจัดการตามทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ 1 ไร่ พอเพียง กิจกรรมเผยแพร่การอนุรักษ์ป่า ด้วยการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง และกิจกรรมเผยแพร่นวัตกรรมด้านการเกษตร การปศุสัตว์ การส่งเสริมอาชีพ และนวัตกรรมความรู้อื่น ๆ ให้สอดคล้องกับภูมิสังคมการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ มีแผนการพัฒนา ปรับปรุง และดำรงสภาพของศูนย์การเรียนรู้ มีกระบวนการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการเชิญชวนให้ประชาชนมาเข้าเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ มีการกำหนดโครงสร้างของเจ้าหน้าที่ดำเนินการศูนย์เรียนรู้ วิทยาการต้องมีความรอบรู้ มีการแสดงหมั่นเวียนทุนของศูนย์การเรียนรู้ มีการประเมินผลและการควบคุม การประเมินผลภายใน โดยชุดตรวจของศูนย์ตามหัวข้อที่กำหนด การประเมินผลภายนอก โดยตรวจสอบความพึงพอใจของประชาชนอย่างต่อเนื่องการจัดกิจกรรมและโครงการเพื่อการเรียนรู้ และการประกวด และคัดเลือกต้นแบบ ประเภทบุคคลครอบครัว และหน่วยชั้นขยายผล เป็นต้น สิ่งนี้คือการสะท้อนให้เห็นนโยบายที่ปรับเปลี่ยนบทบาทของทหารจากผู้ป้องกันความมั่นคงของชาติให้กลายมาเป็นนักพัฒนา ซึ่งเป็นทหารอาชีพที่ป้องกันความมั่นคงร่วมสมัย ลดบทบาททางการเมืองแต่มีหน้าที่สำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย อย่างยั่งยืน เสริมสร้างและสร้างเครือข่ายพัฒนาความมั่นคงในมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการโดยสันติวิธีอย่างชัดเจน

2. การวิเคราะห์การดำเนินงานของศูนย์ด้วยทฤษฎีผู้นำ การดำเนินงานของศูนย์ฯ ตั้งแต่ขั้นเตรียมการนั้น ไม่ได้ดำเนินการเพียงในทางกายภาพ แต่มีการเตรียมความพร้อมให้กับวิทยากร หรือชุดปฏิบัติการในการเผยแพร่และพัฒนาให้กับหมู่บ้าน ชุมชน ตลอดจนการจัดทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เข้าอบรมมีการประกวด และคัดเลือกต้นแบบ ประเภทบุคคลครอบครัว และหน่วยชั้นขยายผล จนส่งกระทบไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ บ้านพักกำลังพลในมณฑลทหารบกที่ 36 และประชาชนที่เข้าเยี่ยมชมหรืออบรม รูปแบบการอบรมเน้นให้สามารถดำเนินงานกันเองอย่างมีความสุขโดยไม่ขัดกับวิถีชีวิตประจำวัน เช่น การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ การปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพื่อรับประทานในครอบครัว หรือการจัดพื้นที่เกษตรพอเพียงในส่วนหนึ่งของหน่วยงานที่เป็นลักษณะโครงการเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ศูนย์ยังอบรมแนวทางการนำศาสตร์ของพระราชาไปใช้ในการช่วยเหลือประชาชน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาททหารนักพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคง โดยมีประชาชนเป็นรากฐานสำคัญ กระตุ้นย้าให้ระมัดระวังต่อกระแสโลกาภิวัตน์และบริโภคนิยม ทางศูนย์ยังมีการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อติดตามว่าประชาชนผู้เข้าอบรมพึ่งพาตนเองได้ และในอนาคตยังมีการวางแผนในการจัดอบรมวิทยากรต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย ซึ่งตรงกับนิยามของผู้ตามแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม (Transformational Leadership) คือตระหนักถึงความต้องการของผู้ตาม พยายามกระตุ้น ผลักดัน และเป็นแรงบันดาลใจแก่ตาม เพื่อให้ผู้ตามสามารถส่งต่อการเปลี่ยนแนวคิดต่อ ๆ กันไป สอดคล้องกับสุรินทร์ ชุมแก้ว (2556) พบว่า ภาวะผู้นำแบบสร้างความเปลี่ยนแปลง (ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม) เกิดจากการที่ผู้นำเน้นย้ำและพัฒนาบทบาทของปฏิบัติให้เป็นต้นแบบ ซึ่งส่งผลสำคัญต่อการปฏิบัติตามของผู้ตาม ธีระยุทธ เมฆประสาธ (2559) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้างาน มีอิทธิพลทางบวกต่อวัฒนธรรมองค์กร โดยเฉพาะวัตรปฏิบัติของผู้ตามในองค์กร และฉันทะญอญ์ เสาวยงค์, ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ และปิยพงศ์ พันธุ์โกศล (2560) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางบวกต่อวัฒนธรรมองค์กร กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรและและสามารถส่งต่อความรู้จากองค์กรสู่ภายนอกได้ง่าย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีว่าด้วยบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงค่ายพ่อขุนผาเมืองในการสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมแก่ชุมชนในเพชรบูรณ์ ด้วยมโนทัศน์ ความมั่นคงร่วมสมัย และ ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

เพื่อศึกษาการจัดการความรู้การสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเป็นรูปธรรมของศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เป็นไปตามเกณฑ์การน้อมนำศาสตร์ของพระราชามาใช้กับกำลังพลและหน่วยของกองทัพบกที่ปรากฏในคู่มือทหารกับศาสตร์ของพระราชารในการพัฒนา ทั้งด้านนโยบายมี แผนการขับเคลื่อน การจัดหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คู่และปฏิบัติ และบุคลากรให้ความสำคัญกับการดำเนินการเป็นอย่างดี มีการฝึกอบรม และพัฒนาองค์ความรู้อย่างสม่ำเสมอ ผู้บังคับหน่วย กำลังพลนายทหารและนายพลทหารกองประจำการ ให้การสนใจเป็นอย่างดี ทั้งนี้ การดำเนินงานของโครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ 36 สามารถอุปมาสมะท้อนกระบวนทัศน์ว่าด้วยบทบาทของกองทัพในปัจจุบันนิยมความมั่นคงเกินความมากกว่ามิติการเมือง แต่รวมถึง เศรษฐกิจ และสังคม จากการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนวัตกรรมได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนทัศน์ที่เปลี่ยนไปนี้ บทบาทของทหารที่เป็นนักพัฒนา รวมถึงเป็นผู้นำจึงถูกสร้างขึ้นโดยมีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบคิด และมีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นที่สาธิต และปฏิบัติ ซึ่งให้เห็นว่าเมื่อสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลต่อบทบาทของทหารที่ต้องมีความเป็นผู้นำของประชาชนในการฝ่าฝืนยุคความรูปแบบใหม่ การเตรียมความพร้อมให้กับวิทยากร หรือชุดปฏิบัติการ ในการเผยแพร่และพัฒนาให้กับหมู่บ้าน ชุมชน ตลอดจน การจัดทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เข้าอบรมมีการประกวด และคัดเลือกต้นแบบ ประเภทบุคคลครอบครัว และหน่วยชั้นขยายผล ซึ่งสอดคล้องกับมโนทัศน์ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม (Transformational Leadership) ที่กองทัพบกส่งผ่านจากผู้นำระดับสูงของประเทศสู่ผู้นำระดับองค์กร สู่บุคลากร และส่งผ่านสู่ประชาชน โดยมีศูนย์ฯ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการดำเนินงาน ศาสตร์ของพระราชารจึงกลายเป็น “การแสดงความจริงรักภักดีที่กินได้” ที่สามารถช่วยเหลือประชาชน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาททหารนักพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคงร่วมสมัยอีกอย่างเป็นวัฏจักร บนหลักการ “ชีวิตที่พอเพียงนั้นคือชีวิตที่มีความสุข (Substantial Well-Being)”

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีว่าด้วยบทบาทของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงค่ายพ่อขุนผาเมืองในการสร้างสรรค์แนวทางของความสุขอย่างเป็นรูปธรรมแก่ชุมชนในเพชรบูรณ์ ด้วยมโนทัศน์ ความมั่นคงร่วมสมัย และ ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตามผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากการที่คู่มือทหารกับศาสตร์ของพระราชารในการพัฒนา (2562) นิยามเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย และเป็นพื้นฐานของทางสายกลางที่นำไปสู่ผลกระทบต่องานบุคลากรของกองทัพ และประชาชน ที่สำคัญ 3 ข้อ คือ คุณภาพ การตัดสินใจที่ดี และการพัฒนาอย่างสมดุล (ความพอเพียง) จากทฤษฎีดังกล่าว การดำเนินงานของศูนย์ฯ จึงมีทั้งการสื่อสารทฤษฎีพื้นที่สาธิต รวมทั้ง วิทยากรของศูนย์ฯ ที่สอดแทรกคำอธิบายเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุก ๆ ส่วนของการดำเนินงาน มีกระบวนการเชิญชวนให้ประชาชนมาเข้าเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ มีการกำหนดโครงสร้างของเจ้าหน้าที่ดำเนินการศูนย์เรียนรู้ มีการประเมินผลและการควบคุม การประเมินผลภายในและภายนอก จัดกิจกรรมและโครงการขยายผลอย่างต่อเนื่องสิ่งนี้คือ การสะท้อนให้เห็นนโยบายที่ปรับเปลี่ยนบทบาทของทหารจากผู้ป้องกันความมั่นคงของชาติให้กลายมาเป็นนักพัฒนา ซึ่งเป็นทหารอาชีพที่ป้องกันความมั่นคงร่วมสมัย ลดบทบาททางการเมืองแต่เพิ่มบทบาทความมั่นคงโดยสันติวิธี ซึ่งสอดคล้องกับสุทธินันท์ สุวรรณ

วิจิตร และวรวิทย์ กลิ่นสุข (2564) พบว่า ทหารอาชีวะจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง เพราะความเป็นทหารอาชีวะเป็นสิ่งที่จะรังไม่ให้เกิดทหารเข้ามาแทรกแซงทางการเมือง และภาราดา ชัยนิคม (2559) พบว่า บทบาทที่สำคัญของทหารไทยในปัจจุบันคือการเสริมสร้างความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือหลัก ทั้งนี้ ยังสะท้อนว่า ในการพัฒนาศูนย์นั้นมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนทัศนคติของผู้ตามโดยผู้นำ การทำงานเป็นทีม การสร้างเครือข่ายทางสังคม สอดคล้องกับ จุฬารักษ์ (2563) พบว่า หากไม่ให้ความสำคัญกับเป้าหมาย การทำงานเป็นทีม ไม่เข้าใจการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไม่มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอจะทำให้การพัฒนาศูนย์เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบในอนาคตเกิดขึ้นได้ยาก และสุธิดา สีหะสุทธิ์ (2019) พบว่า ทัศนคติ ความเข้าใจ และการให้ความสนับสนุนของผู้นำมีผลสำคัญการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงของกำลังพล

2. ทฤษฎีผู้นำผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม (Transformational Leadership) คือการที่ผู้นำตระหนักถึงความต้องการของผู้ตามพยายามกระตุ้น ผลักดัน และเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้ตาม เพื่อให้ผู้ตามสามารถส่งต่อการเปลี่ยนแนวคิดต่อ ๆ กันไป (Flynn, 2019) การดำเนินงานของศูนย์มีการเตรียมความพร้อมให้กับวิทยากร หรือชุดปฏิบัติการในการเผยแพร่และพัฒนาให้กับหมู่บ้านชุมชน ตลอดจนการจัดทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ที่สนับสนุนให้ผู้เข้าอบรมมีการประกวด และคัดเลือกต้นแบบ ประเภทบุคคล ครอบครัว และหน่วยชั้นขยายผล จนส่งกระทบไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ บ้านพักกำลังพลในมณฑลทหารบกที่ 36 และประชาชนที่เข้าเยี่ยมชมหรืออบรม รูปแบบการอบรมเน้นให้สามารถดำเนินงานกันเองอย่างมีความสุขโดยไม่ขัดกับวิถีชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับ บทบาททหารนักพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคง โดยมีประชาชนเป็นรากฐานสำคัญ กระตุ้นย้าให้ระมัดระวังต่อกระแสโลกาภิวัตน์และบริโภคนิยม ทางศูนย์ยังมีการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อติดตามขยายผลและในอนาคตยังมีการวางแผนในการจัดอบรมวิทยากรต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย การดำเนินการจึงตรงกับนิยามของผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม สอดคล้องกับ สุรินทร์ ชุมแก้ว (2556) พบว่า ภาวะผู้นำแบบสร้างความเปลี่ยนแปลง (ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม) เกิดจากการที่ผู้นำเน้นย้าและพัฒนาบทบาทของปฏิบัติให้เป็นต้นแบบ ซึ่งส่งผลสำคัญต่อการปฏิบัติตามของผู้ตาม ธีระยุทธ เมฆประสาธ (2559) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้างานมีอิทธิพลทางบวกต่อวัฒนธรรมองค์กรโดยเฉพาะวัฒนธรรมปฏิบัติของผู้ตามในองค์กร และ ณัฐพงษ์ เสาววงศ์, ภาณุวัฒน์ รักติวงศ์ และปิยพงศ์ พันธุ์โกศล (2560) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางบวกต่อวัฒนธรรมองค์กร กลายเป็นวัฒนธรรมองค์การและสามารถส่งต่อความรู้จากองค์กรสู่ภายนอกได้ง่าย

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยนี้ พบว่า โครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ 36 พบว่า เป็นไปตามเกณฑ์การน้อมนำศาสตร์ของพระราชามาใช้กับกำลังพลและหน่วยของกองทัพบกที่ปรากฏในคู่มือทหารกับศาสตร์ของพระราชารในการพัฒนา สะท้อนกระบวนการทัศน์ว่า ด้วยบทบาทของกองทัพบกในปัจจุบันนิยามความมั่นคงเกินความมากกว่ามิติการเมือง แต่รวมถึง เศรษฐกิจ และสังคม สอดคล้องกับ บทบาททหารนักพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคงร่วมสมัยอีกอย่างเป็นวัฏจักร สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าหากกองทัพบกปรับเปลี่ยนบทบาทบนฐานติดตามโน้ตความมั่นคงร่วมสมัย โดยให้ความสำคัญการสร้างผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม การส่งผ่านแนวคิดการพัฒนาและองค์ความรู้จากผู้นำระดับสูงของประเทศสู่ประชาชน โดยมีศูนย์ฯเป็นสื่อกลางจะสร้างความมั่นคงให้กับทั้งตัวองค์กรทหาร ชุมชนรายรอบ ทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกองทัพบกกับประชาชนบนหลักการ “ชีวิตที่พอเพียงนั้นคือชีวิตที่มีความสุข (Substantial Well-Being)” ให้เกิดขึ้นได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การพัฒนาวิทยากรของโครงการทหารพันธุ์ดีควรมีการเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมิติทัศน์ทัศนความมั่นคงร่วมสมัย และ ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงผู้ตาม เพื่อให้วิทยากรมองเห็นเป้าหมายในเชิงทฤษฎีมากยิ่งขึ้น

1.2 การดำเนินการของโครงการทหารพันธุ์ดีควรนำเสนอหลักการ “ชีวิตที่พอเพียงนั้นคือชีวิตที่มีความสุข (Substantial Well-Being)” และ “ความจงรักภักดีที่กินได้ (Edible Loyalty)” ให้กลายเป็นคำขวัญและเป้าหมายของโครงการของโครงการทั้งในเชิงนโยบายและในเชิงภาพรวมการปฏิบัติการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินการของศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยงานต่าง ๆ ของกองทัพบกปัจจัยทางอุดมการณ์และปัจจัยทางอุดมการณ์ เพื่อให้เห็นภาพรวมของการดำเนินการในระดับมณฑลทหารบก ระดับทัพภาค และระดับประเทศ

2.2 ควรมีการศึกษาผลกระทบของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างความมั่นคงร่วมสมัยในภาคส่วนการทำงานอื่นของกองทัพบก

เอกสารอ้างอิง

- จารุภัทร เรืองสุวรรณ. (2538). *ทหารกับการพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- จุฬารพร แซ่หลี่ (2563). ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. *Rajapark Journal*, 14(32), 155-167.
- ณัฐพงษ์ เสาววงศ์, ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ และปิยพงศ์ พันธุ์โกศล. (2560). การพัฒนาหลักนิยมทางทหารว่าด้วยสมรรถนะการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติงานดานกิจการพลเรือนในพื้นที่ชายแดน กองทัพภาคที่ 3. *สัปดาห์: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 23(1), 113- 125.
- ธีระยพ เมฆประสาธ. (2559). อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อวัฒนธรรมองค์การความพึงพอใจในการทางานความผูกพันต่อองค์การการ และผลการปฏิบัติงานของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรม ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของประเทศญี่ปุ่นในประเทศไทย. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 6, 81-96.
- ภาราดา ชัยนิคม. (2559). *บทบาทของกองทัพกับการพัฒนาความมั่นคงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา กองพลทหารม้าที่ 1*. (รายงานผลการวิจัย). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- มูลนิธิชัยพัฒนา, (มปท.). *โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย*. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2565, จาก <https://www.chaipat.or.th/royal-projects-in-various-regions/north>
- วิชุดา สาธิตพร. (2559). ความมั่นคงไทย: ความท้าทายในอนาคต. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 14(1), 5–25.
- สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (2556). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.2556-2560)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2565). *รายงานโครงการทหารพันธุ์ดี*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน กปร.
- สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร และวรวิทย์ กลิ่นสุข. (2564). ทหารกับการเมืองในประเทศไทย. *Journal of Modern Learning Developmen*, 6(2), 343 – 353.
- สุธิดา สีหะสุทธิ. (2019). การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของบุคลากร มณฑลทหารบกที่ 15 ค่ายรามราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี: การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของบุคลากร มณฑลทหารบกที่ 15 ค่ายรามราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. *Faculty of Humanities and Social Sciences Thepsatri Rajabhat*

- University Journal*, 10(2), 15–28.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรินทร์ ชุมแก้ว. (2556). *วัฒนธรรมองค์การ ภาวะผู้นำแบบสร้างความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมการทำงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารในองค์การเอกชน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์
- Benmira, S. and Agboola, M. (2021). Evolution of leadership theory. *M. BMJ Leader*, 5, 3–5.
- Berkowitz, M. and Bock, P. G. (1965). *American National Security; a Reader in Theory and Policy*. California: The Free Press.
- Bernstein, H. (1971). Modernization theory and the sociological study of development. *The Journal of Development Studies*, 7(2), 141-160.
- Cawthon D.L. (1996). Leadership: the great man theory revisited. *Business Horizons*, 39, 1–4.
- Cohen, I.S., and Tuttle AC. (1972). *National Security Affair: A Syllabus*. South Orange, NJ: Seton Hall University Press.
- Flynn, S. (2019). *Transformational and Transactional leadership*. Great Neck Publishing.
- Johns, H.E. and Moser H.R. (1989). *From trait to transformation: the evolution of leadership theories*. Retrieved 1 Jan 2023, from <https://www.psychosphere.com/From%20trait%20to%20transformation%20-%20The%20evolution%20of%20leadership%20theories%20by%20Johns%20&%20Moser.pdf>
- Snyder, C.A. (2008). *Contemporary Security and Strategy*. In Craig A. Snyder (Ed.) *Contemporary Security and Strategy*. New York: Palgrave Macmillan.
- Taylor, M.D. (1976). *Precarious Security*. New York: Norton.
- van Seters, DA. and Field, RHG. (1990). The evolution of leadership theory. *Journal of Organizational Change Management*, 3, 29–45.
- William, P. D. (2008). *Security Studies: An Introduction*. London: Routledge